

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 131 163/98-011082
Signatura: bm1as102

Inspektorát č 13 - Olomouc
Okresní pracoviště Jeseník

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Mateřská škola Zlaté Hory, Nádražní 279, 793 76 Zlaté Hory
IZO: 107 620 936
Ředitel školy / zařízení: Eva Dobešová
Zřizovatel: Město Zlaté Hory
Příslušný školský úřad: ŠÚ Jeseník
Termín inspekce: 29. září 1998
Inspektor: Mgr. Danuše Zálešáková
Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Plán práce školy pro školní rok 1998/1999, plány výchovně-vzdělávací práce, přehledy výchovné práce, zápisy z hospitací, zápisy z pracovních a pedagogických porad.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schválenému výchovně-vzdělávacímu programu a počtu dětí

Mateřská škola má vzhledem k výchovně-vzdělávacímu programu (Časově tematické plány výchovné práce - ÚÚVPP, Praha 1987) a počtu dětí (2 třídy s celodenním provozem o počtu 22 a 25 zapsaných dětí ve věku od 3 - 4,5 a 4,5 - 7 let a 1 třída s polodenním provozem, do které je zařazeno 13 dětí s vadnou výslovností ve věku od 5 - 7 let) odpovídající prostorové podmínky. Každá třída má pro denní činnosti samostatnou, funkčně vybavenou místnost. Navíc dětem slouží jedna ložnice a jedna jídelna. Rekonstruované sociální zařízení (umývárny a WC) kapacitně i vlastním vybavením vyhovuje potřebám dětí. Učební pomůcky a hračky jsou postupně doplňované novými. Knižní fond je aktualizován a využíván. Didaktická technika je zastoupena funkčními staršími i modernějšími přístroji, je využívána, ne však vždy efektivně (televize a video), viz bod 2 a 3. Školní zahrada svým terénem a standardním vybavením umožňuje hrové a pohybové aktivity dětí.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat výchovně-vzdělávací program školy. Prostorové dispozice jsou spíše nadprůměrné, úroveň vybavení má běžnou úroveň.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

V režimu dne jsou dodrženy psychohygienické zásady. Škola má zaveden pitný režim, péči o chrup a otužování vodou. Nežádoucím jevem v respektování psychohygienických potřeb dětí je sledování 50minutového televizního vysílání (i 3letými dětmi) na úkor pobytu venku a dalších aktivních činností dětí. Pracovní prostředí pro personál a děti je vhodné z hlediska vybavení a vlastností. Prostor školy je esteticky upravený a udržovaný v čistotě.

Psychohygienické podmínky jsou průměrné, estetická úroveň prostředí školy je spíše nadprůměrná.

3. Hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti

Hospitace byly provedeny v části ranních her a v ranním cvičení ve II. třídě, v tělesné výchově a režimových momentech v I. třídě a v jazykové výchově ve III. třídě.

Výchovně-vzdělávací činnost pedagogické pracovnice prováděly v souladu s týdenními plány. Namátkovou kontrolou těchto plánů byly zjištěny nepřesné formulace obsahu řízených činností, př. dramatizace pohádky (není zřejmé, zda budou dramatizaci provádět děti nebo učitelky). Pro individuální logopedickou péči (dále ILP) učitelka převážně užívá nedostatečnou formulaci: ILP dle metodiky.

Ranní hry

Většina dětí se soustředila na hry v hracích koutech a u stolku. Několik bezprizorních dětí jeví rysy nevhodného a provokativního chování. Ředitelka školy hry dětí nesledovala, žádoucím způsobem nevedla, nerozvíjela a také nezhodnotila. Nebyla na činnost s dětmi koncentrována, věnovala se administrativní práci. Potvrdila, že výkon administrativní práce v době přímé výchovné činnosti nebyl ojedinělý.

Kvalitu vedení a průběhu ranních her hodnotím jako výrazně nevyhovující.

Ranní cvičení

Organizační strukturu ranního cvičení ředitelka školy zvolila správně, náročnost přirozených cvičení a zdravotních cviků úměrně věku a individuálním možnostem dětí. Důsledně dbala na správnost výchozích poloh a techniku provádění zdravotních cviků. Zcela však opomenula sledování správného dýchání. Vhodně a účelně zařadila relaxaci. Na její stručné a přesné pokyny děti pohotově reagovaly a všechny se zájmem cvičily. Kvalitu úvodní části, relaxace a závěru pozitivně ovlivnila klavírní hrou. V průběhu ranního cvičení hodnotila děti pouze negativně.

Celkově úroveň ranního cvičení hodnotím jako průměrnou.

Tělesná výchova

Učitelka zvolila klasickou strukturu řízených činností tělesné výchovy. Účinně děti motivovala, průběžně dětské výkony pozitivně hodnotila a tímto vytvářela radostnou atmosféru. Děti s učitelkou ochotně spolupracovaly, reagovaly na její pokyny. Kladla na děti úkoly úměrné jejich věku, zohledňovala individuální zvláštnosti dětí. Byla dobrým vzorem v provádění přirozených cvičení a v technice koulení a chytání míče.

V tělesné výchově byla dílčí pozitiva nad běžnou úrovní.

Režimové momenty

Hospitační činnost byla provedena při otužování dětí vodou. Teplota vody byla pro danou věkovou skupinu vhodná. Učitelka postupovala podle příslušné metodiky. Vysvětlila postup, poskytovala pomoc, ale děti požadované úkony neovládaly. Rozsah úkonů neodpovídal schopnostem dětí.

Otužování dětí vodou lze hodnotit jako spíše podprůměrné.

Jazyková výchova

Učitelka zařadila rytmiizaci říkadel a procvičování výslovnosti jako doplňující činnost po tělesné výchově. Pracovala s osmi dětmi.

Volbou aktuálního námětu motivace děti zaktivizovala. Vhodně využila známá říkadla k rytmiizaci textu. Správně volila v převaze individuální procvičování. Aktivitu dětí ovlivnila střídáním říkadel a obměnou rytmických hudebních nástrojů. Věcně odměnila dvě děti za zvládnutí úkolu.

K procvičování výslovnosti bylo využito slovní hry, která děti v úvodu zaujala. Učitelka přecenila schopnost dětí zapamatovat si výčet slov v přesném sledu a neposkytla jim zrakovou oporu. Důsledkem bylo chybování dětí a ztráta zájmu o hru. Efektivita zmíněné činnosti byla nízká. Učitelka nevhodně, netaktně a opakovaně negativně hodnotila jedno z dětí.

Úroveň doplňující činnosti z jazykové výchovy byla spíše podprůměrná.

Výchovně-vzdělávací činnost v jednotlivých třídách je doložena zápisy v přehledech výchovné práce v neuspokojivé kvalitě. Celodenní zápisy jsou prováděny jednou učitelkou, přestože se na vedení činností v I. a II. třídě podílejí vždy dvě učitelky. Z tohoto důvodu lze vyvodit, že zápisy jsou formální, nedokládají skutečně provedenou činnost. Zápisy nejsou také vždy přesně formulovány a umožňují různý výklad. Učitelka III. třídy zapisuje ILP

v přehledu výchovné práce nedostatečně - ILP dle metodiky. Tuto formu zdůvodňuje odkazem na sešity jednotlivých dětí, kde byly namátkovou kontrolou zjištěny sporadické zápisy.

Z rozhovoru s ředitelkou školy vyplynulo, že se spolu s učitelkami nezabývala metodikou otužování vodou, provádění zápisů v přehledu výchovné práce se přizpůsobila. Televizní vysílání učitelky zařazují nahodile, přestože má škola video. Návaznost dalších činností dětí na televizní pořady není prokazatelná.

Další nedostatky méně závažného charakteru v práci učitelek byly projednány s ředitelkou školy.

Na základě provedených hospitací lze konstatovat, že kvalita výchovně-vzdělávací činnosti školy má citelně slabá místa, je nutná zvýšená pozornost.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na děti

Hodnocení vychází z pozorování života školy, hospitací, zápisů z pracovních a pedagogických porad, rozhovorů s ředitelkou a učitelkami. Vnitřní řád školy vymezuje organizaci a pravidla pro zachování plynulého provozu školy. Přímá výchovná činnost pedagogických pracovníků je stanovena, sebe ředitelka zvýhodnila z důvodu dojíždění (nezačíná v 6 hodin a nekončí v 16,30 hodin). Bylo zjištěno, že učitelka III. třídy, se stanovenou přímou výchovnou činností do 13 hodin, v den konání inspekce již ve 12,30 hodin tuto činnost nevykonávala. Stanovisko ředitelky, že vedení třídní dokumentace je součástí přímé výchovné činnosti, není v souladu s příslušnou právní normou.

Mezipersonální vztahy na škole jsou vyhrocené a nepříznivě ovlivňují psychiku pedagogických pracovníků a následně atmosféru školy. Převažuje kritické hodnocení jiných nad sebehodnocením. Pedagogické pracovnice se také v hodnocení dětí více zaměřují na negativní jevy.

V průběhu hospitací byly děti vedeny k dodržování kulturních a společenských návyků, výjimkou bylo chování skupinky chlapců v hospitovaných ranních hrách. Nebyly zaznamenány projevy nežádoucích vzájemných vztahů mezi dětmi.

Školu lze z hlediska podmínek a formativního působení na děti hodnotit jako podprůměrnou.

5. Hodnocení odborné a konzultační činnosti

Škola nemá stanoven konzultační den, případně denní dobu pro rodiče. Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou je plánována logopedická péče a beseda pro rodiče k problematice školní zralosti. Výsledky šetření pedagogicko-psychologické poradny jsou podkladem učitelkám pro individuální práci s šesti dětmi, které mají odklad školní docházky. Mateřská škola plánuje besedu rodičů s učitelkou 1. třídy základní školy.

Odborná a konzultační činnost školy je průměrná.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Škola podporuje rozvoj estetických potřeb dětí hudebními, výtvarnými, literárně-dramatickými a pohybovými aktivitami a úpravou prostředí. Zprostředkovává dětem styk s živou kulturou - divadelní a filmová představení, koncerty žáků ZUŠ Zlaté Hory. V plánu práce školy je uvedeno 5 zájmových kroužků. Z rozhovoru s ředitelkou vyplynul záměr plnit jejich program v průběhu přímé výchovné činnosti učitelek (tzn. v běžném denním programu). Takto pojaté zájmové kroužky jsou pouze formální. S ředitelkou školy byl prokonzultován účel zájmových kroužků a alternativy jejich organizace.

Další aktivity, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost, mají běžnou úroveň.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní jídelna

Zjištění nebylo provedeno.

ZÁVĚRY

- Materiálně-technické a psychohygienické podmínky školy umožňují realizovat výchovně-vzdělávací program. V uspokojování psychohygienických potřeb dětí jsou nedostatky.
- Výchovně-vzdělávací činnost školy je spíše podprůměrná. Pedagogické pracovnice nespolupracují ve smyslu zefektivnění práce školy.
- Interpersonální vztahy se zhoršily a mají dopad na celkové klima a kvalitu výchovně-vzdělávací práce školy.
- Odborná a konzultační činnost má běžnou úroveň, postrádá nabídku konzultačního dne pro kontakt ředitelky školy s rodiči.
- Další aktivity, které výrazně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost, nejsou úměrné podmínkách školy.
- V den konání inspekce nebyla dodržena stanovená doba přímé výchovné práce učitelkou III. třídy.

- Ředitelkou školy není důsledně dodržována přímá výchovná činnost ve smyslu § 2 odst. a) b) nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství.

Celkově lze podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti školy hodnotit jako spíše podprůměrné s citelně slabými místy, je nutná zvýšená pozornost.

Doporučení škole:

- Výchovně-vzdělávací činnosti obohacovat o netradiční prvky pojetí předškolní výchovy, neopomíjet psychohygienické potřeby dětí a platné zásady v metodice práce s předškolními dětmi. Zaměřit se na pozitivní motivaci dětí a hodnocení kladných jevů.
- V rámci přípravy na práci s dětmi neopomíjet přípravu na náhradní činnosti, upřednostnit tvořivé aktivity dětí. Řešit nahodilé sledování televizních programů.
- Při přímé výchovné činnosti plně se soustředit na práci s dětmi.
- Ve spolupráci všech pedagogických pracovníků usilovat o neformální poskytování dalších aktivit, které významně ovlivní výchovně-vzdělávací program školy.
- Přehled výchovné práce chápat jako dokument dokládající skutečnou práci každé učitelky s dětmi. Zápisy formulovat přesně a jednoznačně.

Doporučení ŠÚ:

- Provést kontrolu stanovené pracovní doby pedagogických pracovníků, její dodržování a efektivnost.
- Reagovat na přetrvávající a v současné době vyhocené mezipersonální vztahy na škole.

V Jeseníku dne 8. října 1998

razítko

Podpis inspektora:

.....

Přílohy: Protokol o kontrole č. j. 131 172/98-011082

12. 10. 1998

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne

razítko

Eva Dobešová v. r.

Podpis ředitele(ky) školy

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	12. 10. 1998	163/98
Školský úřad:	12. 10. 1998	163/98
Rada školy:	-----	-----